

РЕЧЕВА СИТУАЦИЯ

Речева ситуация: комуникативният акт и текстът

Всекидневното общуване между хората може да се осъществи в различни речеви ситуации. Те се характеризират с определени:

- цели на общуването;
- роли на участниците в общуването;
- предмет и тема на общуването;
- форма на общуването (пряко или непряко; устно или писмено).

Всяка конкретна речева ситуация се нарича комуникативен акт. Говориш с приятели за току-що приключилия футболен мач и това е един комуникативен акт.

В часа по литература правиш презентация за някой писател - това също е комуникативен акт. В комуникативен акт участваш и когато разговаряш с майка си за снощния филм. Комуникативните актове в нашето общуване са безброй. Всеки от тях е единичен и неповторим.

Във всеки комуникативен акт се поражда текст.

Ето с каква схема може да се представи отношението между речева ситуация, комуникативен акт и текст:

Общуване

Общуването е двустранен процес, в който *автор* и *адресант* разменят информация, общуват, взаимно си въздействат и оценяват. За да има общуване, трябва задължително да има две страни, които да обменят информация, т.е. да влизат в диалог, като си служат с общ език.

Участници в общуването

- автор - предава информацията
- адресант - получава информацията

По време на общуването автор и адресант могат да разменят ролите си.

Условия на речевото общуване

Всеки комуникативен акт протича при определени условия:

- на определено място;
- в определено време;
- със събеседници, които имат определени роли.

В зависимост от това, какви са тези условия, общуването може да бъде:

- официално или неофициално;
- диалогично или монологично;
- устно или писмено;
- спонтанно или предварително обмислено.